

Továbbfejlesztik a tavaszi fesztivált

Háromszoros rátartással toborozták a híresközköz munkatársait a 3. Budapesti Tavaszi Fesztivál szervezői. Levélben, táviratban, telefonon ment az üzenet nemcsak a szerkesztőségekbe, hanem a lakásokra is. Ki „mert volna” otthon maradni?! A Duna Interkontinentál Szálló báltermét zsúfolásig megtöltötték a — főleg fővárosi — meghívottak, akik a kérdésekből és a hozzászólásokból ítélve, lelkes propagatorai lesznek majd a Fesztivál '83-nak. **Andriók Miklós** belkereskedelmi miniszteriumi államtitkár és **Farkasinszki Lajos** fővárosi tanácselnök-helyettes megjelenése arra vallott, hogy ez a fiatal intézmény a kormány támogatását élvezi, tehát a jövő március 18. és 27-e között sorra kerülő Turizmus és kultúra az emberért mottójú rendezvény sikeres lesz.

Lengyel Márton, az Országos Idegenforgalmi Hivatal helyettes vezetője az előzményekről elmondotta, hogy 1980-ban vetődött fel a fesztivál megszervezésének gondolata a turizmus föllendítése céljából. Már akkor világos volt és azóta a tapasztalatok is bizonyították, hogy csakis minőségi programokkal, magas színvonalú szolgáltatásokkal lehet helytállni a világ mintegy három-ezer fesztiválvárosa között. Muszáj megtalálni azokat a jellegzetességeket, amelyek révén a budapesti intézmény

különböző az összes többiből, s ezzel minél nagyobb tömegben vonzza a turistákat, tovább növelje az idegenforgalmat. Az egyik ilyen jellegzetesség a kora tavaszi időpont — a fesztiválok közül a legkorábbi. A másik, hogy nálunk a magyar kulturális élet értékei dominálnak. A két zenei géniusz, **Bartók** és **Kodály** művei mellett részt vesznek a fesztivál programjában olyan otthon és külföldön élő kimagasló művészek, mint **Ferenccsik János**, **Amerigo Tot**, **Cziffra György**. Az Állami Népi Együttes éppúgy a magyaros jellegű hangsúlyozza, mint **Lehár Ferenc** vagy **Kálmán Imre** népszerű operettjei vagy balettművészetünk reprezentáns együtteseinek fellépése.

A fesztivál egyik célja eddig is az volt, hogy minden álromantika nélkül mutassa be külföldi vendégeinknek a magyar népművészetet. Jövőre az Állami Népi Együttes új, **Lakodalmas** című műsorával várja vendégeit a **Budaai Vigadóban**, ismét megrendezik a **Sportcsarnokban** a hagyományörző kirakodóvásárt és a második tánccháztalálkozót. Új fórumot hoznak létre a népművészet számára. A vitaindító előadás címe: **A turizmus és a folklór lesz. A Radnóti Színpadon** ezúttal a magyar társulat mellett a lengyel és a bolgár **Eszperantó Színház** vendégeskedik. A fesztivál

szempontjából új műfajnak számít a **Vígyszínházban** és a **Bartók Színházban** megrendezésre kerülő Nemzetközi **Pantomim Találkozó**. Képzőművészeti életünk szintén rangos eseményekkel veszi ki részét: **Szász Endre** világhírű grafikus- és festőművésztünk a **Pesti Vigadóban** állít ki, ahol a látogatók ízeletét kaphatnak a **Hollóházi Porcelángyárban** kifejlesztett alkalmazott grafikus tevékenységéről is. A **Magyar Nemzeti Galériában Szervátiusz Tibor** elementáris kifejező erejű szobraiból rendeznek kiállítást.

Kérdések sokasága zúdult az elnökségre. A válaszokból a többi között kiderült, hogy **Budapest az egyik legtitiztebb európai főváros, ám a lakosság még igen sokat tehet e tekintetben is.** **Farkasinszki Lajos** megígérte, hogy a 83-as fesztiválon lesz **diszkivilágítás a fővárosban.** A szocialista országokból szervezett turizmusra lehet számítani, különösen nagy az érdeklődés a Szovjetunióban. A vidékről érkezőknek 30 százalékos utazási kedvezményt ad a MÁV. A programot az összes utazási irodák is megkapják, és jegyeladással is foglalkoznak.

Többen javasolták: csak olyanok legyenek idegenvezetők és műsorközölők, akik kifogástalanul beszélnek a vállalt idegen nyelvet. **Legyen a fesztiválnak zenei szignálja**; adjanak ki posztereket, érméket, plakátokat.

Mai program

Politikai nagygyűlés a Kisszínházban, délután 5 órakor.

Odesszai népzeneegyüttes, kvartett, szólisták és balettművészek fellépése a Szegedi Orvostudományi Egyetem oktatási épületében délután 2 órakor.

Két nemzedék találkozója

Elkezdeni könnyű volt, befejezni nehéz. Így lehetne jellemezni a szovjet-magyar barátsági hét keretében **Szegedre** érkezett szovjet veteránok egész napos programját, keretében délután a **Kodály téri általános iskolával**, a tanárok oktató munkájával és a kisdíjakkal is ismerkedtek. **Szöke Dezsőné** igazgató tájékoztatója után **Markovics Odóné** és **Tóth Katalin** orosz nyelv-tanárnők kíséretében találkoztak az iskola úttörőcsapatának képviselőivel. A pillanatok alatt fölforrósodott hangulatú baráti beszélgetésen záporoztak a kérdések, melyeket az érdeklődő fiatalok tettek fel a hazánk felszabadításában is aktív szerepet vállalt odesszai veteránoknak **Sz. Sz. Bulicsov**nak, a Szovjetunió Hőseinek, **V. M. Furtatov**nak és **G. A. Silonak**, a Szovjetunió Hőseinek.

Az úttörőktől elbúcsúzza, délután a szegedi-belvárosi pártalapszervezet **Victor Hugo** utcai színházában a másik nemzedék, a magyar munkásmozgalm veteránjai fogadták a szovjet vendégeket. A **Dr. Piros László**nak, az SZMT elnökének kíséretében érkezett veteránok estébe nyúló baráti eszmecsere folytatott a szegediek képviselőjében megjelent **Mison Nándorral**, **Havalecz Istvánnal** és **Nyilasi Péterrel**, s a városi pártbizottság képviselőjében ott volt **Lengyel Péterné** munkatárs is.

Háborús emlékek, a felszabadítás mozzanatai, a munkásmozgalmi harcok szépsége és nehézsége mind-mind felidéződtek a baráti beszélgetésen.

Országos szakmai tanulmányi versenyek

A Művelődési Minisztérium középiskolai nevelési főosztálya meghirdette az országos szakmai tanulmányi versenyeket. A Művelődési Közlönyben megjelent ismertetés szerint a szakközépiskolák IV. osztályos tanulói 32-féle szakmai versenyen vehetnek részt. A versenyeknek a tantervekben előírt feladatokat kell megoldaniuk szóbeli, írásbeli és gyakorlati vizsgákon. A versenyeket 1983. február eleje és április vége között tartják, a vizsgák jellege szerint két-három fordulóban. A selejtezőket a nevezet

Kiállítás – Odesszáról, Ukrajnáról

Odessza terület és Ukrajna politikai, társadalmi, gazdasági és kulturális fejlődését bemutató kiállítás nyílt tegnap, kedden a megyei tanács székházának aulájában. Az eseményen megjelent **Dr. Komócsin Mihály**, az MSZMP KB tagja, a megyei pártbizottság első titkára, **Török József**, a városi pártbizottság első titkára, **Szabó Sándor**, a megyei és **Papp Gyula**, a szegedi városi tanács elnöke. **Szabó G. Lászlónak**, a megyei tanács elnökhelyettesének köszöntője után **Grigorij Dimitrijevič Makszimenko**, az Ukrajna Kommunista Párt Odessza területi bizottságának titkára mondott beszédet. Utalt arra, hogy a Nagy Októberi Szocialista Forradalmat, mintegy lezáró nagy esemény, a Szovjetunió megalakulásának 60. évfordulójára alkalmából Csongrád megyében rendezett barátsági hét a magyar és a szovjet nép immáron hagyományos internacionalista testvériségét szolgálja, s az Odessza és Ukrajna életét bemutató kiállítás ezt a nemes ügyet reprezentálja. **G. D. Makszimenko** köszönetet mondott Csongrád megye párt- és

állami szerveinek a barátsági hét megszerzéséért, majd megnyitotta a Szeged testvérvárosát és az Ukrajna SZSZK fejlődését bemutató kiállítást.

A Fekete-tenger gyöngyszeme, a Szovjetunió legnagyobb déli kikötője, az ország egyik legnagyobb kulturális, tudományos és gyógycentruma — **Odessza** a képeken. Szép fotók a parkokról és az épületekről, a kikötőről, az egyetemről, a Filatov-intézetéről, a híres-nevezetes **Patyomkin-lépcsőről** és -emlékműről — plasztikus, hangulatos bemutatkozás. Azután az idén májusban 1500 éves fennállását ünneplő köztársasági főváros, **Kijev**, **Ukrajna** többi városa: **Harkov**, **Donyeck**, **L. vov**, **Vorosi lovgrád**, **Dnyepropetrovsk**... És adatok: a X. ötéves tervben, 1976 és 1980 között például 8 millió ember lakáskörülményeit javultak a Szovjetunióban — a második világháború barbar pusztításainak pedig **Ukrajnában** 714 város és 28 ezer falu esett áldozatul. A kiállítás képein pedig modern lakótelepek, gyárak, iskolák, színházak, sportlétesítmények — fejlődés és élet.

Ukrán filmlapok

A magyar-szovjet barátsági hét alkalmából **ukrán filmlapok** kezdődtek tegnap. A megyei tanács újszegedi oktatási épületében rendezte ünnepélyes megnyitón három második világháborús veterán, Magyarország felszabadításában résztvevő egykori szovjet katona — **V. Ny. Furtatov**, **G. A. Silo** és **Sz. Sz. Bulicsov** — jelenlétében **Dr. Müller Józsefné**, a megyei tanács vb. művelődési osztályának vezetője mondott megnyitót. Utalt arra, hogy az ukrán filmlapokkal a legfiatalabb művészet, a film mutatkozik be szűkebb hazánkban. Az a szovjet előadásmód, amely meggyőző válaszokat, tud

adni a miért és hogyan éljünk kérdéseire. E művészet jellegzetes alkotásai két nagy történelmi témakör, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom és a Nagy Honvédő Háború köré rajzolódik, így formálja meg a század hőseinek emberi arcát. A megnyitó után levetítették a **Vagyim Liszenko** által rendezett, **A hét különleges megbízott** című szovjet filmet. A további programban pedig december 9-én délután 3 órától az újszegedi oktatási épületben **A fekete tyúk**, valamint 10-én délután kettőtől **A kis postáslány** című alkotás szerepel.

Ősi talentum?

Ilyés Gyula nemrég olvasott néhány sora egy önkritikát. **A Ferenccsik Béni rajzai** című albumhoz írott előszavában ezt olvassom: „Hogy a képzőművészek elvannak műveltség nélkül, újkori közhiedelm; már-már kívánalom, a tehetség, az ősi talentum: ösztönös képesség állismérve.”

Ezek a sorok fölidézték a bravúros kezű festő egyik megnyilatkozását. Bár tudom, hogy rátett egy lapáttal a hatás és megdöbbentés kedvéért, mégis jellemzőnek érzem. Kiállításán, gratulálók gyűrűjében valaki **Munkácsy** nevére említette. Festőnk megismételte homlokát, megázta rakoncátlankodó ezüstös fürtjeit, s messze révedően így szólt: „**Munkácsy, Munkácsy... mint-ha már hallottam volna ezt a nevet!**”

Egyik kollégája pedig kendőzetlenül vállalta, hogy hosszú ideje nem vett kezébe újságot, hetilapot, folyóiratot, sőt még a művészeti szakorgánumot sem. Vajon miért? — töprengtek. Megzavarják önálló és öntörvényű művészi világot? Elterelik koncentrált figyelmét? Idegesítik az események, mert tehetetlennek érzik magát? Csömört kapott a zúduló információáradattól? Nétalántán egyszerű érdeklenség felveté poz, vagy a lustaság védőpajzsa? Ki tudja?

Tény, hogy a művészi talentumot említette föl másik városban lakó pályatársa, amikor a művészi felelősségről szólt egy fontos megbeszélésen. Ha jól emlékszem, azt fejtette, hogy aki ennek a talentumnak birtokosa, annak a felelőssége is sokszoros. S valahol itt kereshető az igazság. Valószínűleg sok ellenpéldát sorolhatnánk fel, hisz vannak igazán magasán kvalifikált műveket, önmagukat állandóan képző, érdeklődő és önálló véleményrel rendelkező művészek szép számmal. De egyik sem mentené az Ilyés által fölemeltett új-

módi divatot. Pedig a magyar művészet progresszív vonulatának mind eddig az volt legsajátosabb jellemzője, hogy együtt lépett — sőt lépéslényben volt — korával. Abban élt, onnan táplálkozott, témái és mondandói abból a

Művészcsemeték

Nem irigylem a művészcsemetéket. Különösen, ha szülei hivatását választják. Meg kell küzdeniük a névvel, az előképekkel, az öröklött tulajdonságokkal. Nem irigylem **Rátonyi Hajnalkát**, ifj. **Latabár Kálmánt** pláne. S végképp nem azokat a képzőművészeket, akik szülei nyomdokán indulnak el a rögs pályán. S hogy mennyire apák búvkörében élnek, az mindenki számára bizonyíthatja. **Czene Béla** Gábor nevű fiának, **Benedek Jenő** azonos nevű gyermekének vagy éppen **Szabó Iván** Gáborra keresztelt utódának pályája. Mind-ezek a Képesarnok lassan bezáruló kiállításán jutottak eszembe, ahol is **Ridovics Péter**, 1953-ban született fiatal festő első önálló kiállítását láthatták az ér-

táliból gyökereztek. Nem téri ki a gondok és problémák elől a tehetségének eszközeivel, műveltségének birtokában felelősen kért szót és vállalt feladatot. A műveltség persze nem lehet divat! Emberi szükségesség — mindinkább,

deklódók három hétig. **Édesapjáról, Ridovics László Munkácsy-díjas** festőművészről olvasom az egyik kiadványban: „**Csend-életeim, tájképeim** azokról az élményeiről számol be, amelyek a természeti világ formái és színei váltanak ki belőle, míg arcképeim a modellek személyes jegyeit keresi. **Munkácsyban az ábrázoltak objektív vonásai és a hatásukra létrejött festői élmény — kölcsönös kiegészítve egymást — kompozícióinak szín- és formaritmusában szintetikus egységbe fonódnak össze. Erőssége a színek ellentéteire épített színkompozíció, valamint a formák plasztikus hatásait elősegítő energikus ecsetkezelés.**” Ennél többet én sem mondhatok **Ridovics Péter** kiállításáról.

Válasz

Naponta sok-sok meghívó érkezik, kiállításokra invitálva. Meglepetés is akad bőven, hol a kivagyiság, hol a nemtörődömség példáiért erősítve. Nemrégiben egy összevissza firkált régi újságlapokból összefűzött „meghívót” kaptunk néhányan, de ezen is túlélt a legösszebb küldemény. Egészségügyi papírra — magyarul **W. C. papírra** — sokszorosították a szöveget. Idemácsolom: „**Meghívó!** Szeretettel meghívjuk a **SEGEDIELVETÉLT STUDIO II. kiállítására** (Békkert u. 96. — 71-es busz. —) **December 1—4-ig hétköznap: 17-től 20-ig, szombat—vasárnap: 10-től 20-ig.** Megnyitót (mit

gondoltok minék az neki?): **december 4., 15 óra — vépalinkás r. akcióra, UTÁNNA: ARAB LIGA: Spontaneitás, c. brütista műsora. KÖSZÖNET A BOLDOG ÉVEKERT (Záray-Vámosi).**”

Ennyi! **W. C. papíron.** Te szik érteni! Nem tudom, van-e aki ilyen szívesen invitálnak elegettesz? Mit tehet a kritikus? **Válaszol.** Plágium-maj ugyan, de tán választás születésekor sem volt ennyi aktualitása: „**Uram! Itt ülök lakásom legkisebb helyiségében. Előtem az Ön kiállítási meghívója. Nemsokára mögöttem lesz!**”

Tandi Lajos